

חדשות חברה ומשפט

העלות הסמויה של השביתה: 3.5 מיליארדי שקלים
לפי מחקר חדש, אבדן ההכנסות העתידיות של התלמידים מהשביתה בתיכונים עומד על סכום של כמה מיליארדי שקלים

שרית גנץ 27/11/2007

שביתה יקרה: מחקר חדש של "מכון ירושלים לחקר שווקים" (JIMS) מראה שעלותה של שביתה התיכונים שנמשכת כבר חודש וחצי, עומדת על סכום של לפחות 3.5 מיליארדי שקלים, בעקבות הפסד בשיעור ההכנסות. כמו כן, ציוני התלמידים יורדים בשיעור של 3-5 אחוזים בכל שבועיים של השבתה מלמדה.

לדברי מנהלת המכון, קורין סאור, השכר שיפסידו המורים בעקבות השביתה, הוא קטן יחסית לעלות הסמויה של אבדן ההכנסות העתידיות של תלמידים שנפגעו מהשביתה. לטענתה, "איגוד המורים העל-יסודיים אמר לבית המשפט הארצי לענייני עבודה שהשביתה אינה גורמת "נזק בלתי הפיך לתלמידים, אבל האמת אחרת

על פי המחקר, כנגד כל יום לימודים פורמאלי שהולך לאיבוד, מצטמצם כושר ההשתכרות של התלמידים בהמשך חייהם והעלויות הסמויות של השביתה הולכות וגדלות. ממציא המחקר מתבססים על ההנחה שכאשר תלמידים לומדים, הם מגדילים את ההון האנושי שלהם, השקעה שמתורגמת לרווחים גבוהים יותר במהלך חייהם. מחקרים כלכליים הראו שהפסקה בחינוך הפורמאלי לשנה אחת, מורידה את הרווחים הממוצעים במהלך החיים בשיעור של 4% לפחות. לפי אותו שיעור ירידה, הפסקה של חודש בחינוך בשל השביתה תפחית את הרווחים של התלמידים הישראלים במשך חייהם בשיעור של 0.4%. זאת על-פי ההנחה שתלמידי תיכון כיום יעבדו בממוצע 45 שנה ושהכנסתם הממוצעת היא 88 אלף ₪ לשנה, הרי שהרווחים האבודים בעקבות השביתה יסתכמו ביותר מ-15 אלף ₪ לכל תלמיד. מאחר ש-220 אלף תלמידים כבר נפגעו מהשביתה, הרי שעלות השביתה לחברה הישראלית בכללותה מגיעה כבר עתה לשלושה מיליארדי שקלים וחצי.

החוקרים מציינים, כי שני פרופסורים מאוניברסיטת הרווארד, ריצ'רד מוריין וג'ון וילט, הוכיחו באחרונה שדי בעשרה ימי היעדרות של מורה כדי להפחית את הישגי המתמטיקה של תלמידי בשיעור של 3.3% בדומה, הגיעו החוקרים דוד מרקוט וסטיב המלט מאוניברסיטת מרילנד מחוז בלטימור (UMBC), למסקנה שהפסד ימי לימודים בשל פגעי מזג אוויר השפיע לרעה על ביצועי התלמידים. לפי ממצאיהם, בגין עשרה ימי סגירה של בית הספר, שיעור התלמידים העוברים את מבחני הקריאה והמתמטיקה יורד ביותר מחמישה אחוזים. המחברים גם ספקנים לגבי

האפשרות להשלים את הימים האבודים מאמצע שנת הלימודים על ידי הוספת ימים בקיץ.
"הנזק הבלתי הפיך של החמצת כמה ימי לימודים בבית הספר בגלל שלג מחוויר לעומת
ההשלכות ארוכות הטווח של שביתות ממושכות אלו. כבר יותר מחודש מונעים מתלמידים
ללמוד. כמה זמן עוד יוכלו התלמידים שלנו להישאר מחוץ לכיתה?", תוהה אבי היין, מנהל
התכניות של המכון.

"כל יום לימודים אבוד מפחית את הביצועים האקדמיים העתידיים של תלמידי ישראל ואת הרווח
הפוטנציאלי שלהם במשך חייהם. העלויות ארוכות הטווח של נוכחות מצומצמת בבית הספר
פוגעות לא רק בתלמידים עצמם, אלא גם ברווחת החברה שבה הם חיים", אומרת סאור. "בתור
כלכלנית אני מודאגת, אבל בתור הורה, אני מבוהלת לחלוטין. השלכות השביתה תורגשנה
במשך עשורים רבים בעתיד", מסכמת סאור.